

Milieuschadeverzekering

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

- 1. Verzekerde**
Verzekeringnemer en/of de op het polisblad als verzekerde(n) genoemde natuurlijke of rechtspersoon(en), voor zover hij / zij belang heeft / hebben bij het behoud van de verzekerde locatie uit hoofde van eigendom of enig ander zakelijk recht dan wel voor het behoud daarvan het risico draagt.
- 2. Derde**
Ieder ander dan verzekerde.
- 3. Verzekerde locatie**
 - a. het/de op het polisblad vermelde risico-adres(sen);
 - b. de werklocatie.
- 4. Locatie van derden**
Een locatie bij het behoud waarvan een derde belang heeft uit hoofde van eigendom of enig ander zakelijk recht, dan wel voor het behoud waarvan hij risico draagt.
- 5. Werklocatie/werkzaamheden bij derden**
De locatie van derden, gelegen binnen Nederland, waar verzekeringnemer of iemand namens hem werkzaamheden verricht binnen de op het polisblad vermelde bedrijfsactiviteit.
- 6. Looptijd van de verzekering**
De periode vanaf de aanvang tot aan het einde van de verzekering.
- 7. Emissie**
Het onvoorziën vrijkomen van gassen, vloeistoffen en/of fijn verdeelde vaste stoffen.
- 8. Verontreiniging**
 - a. de aanwezigheid van een stof in of op de bodem of het oppervlaktewater in een zodanige concentratie dat de toepasselijke overheidsnormen (streefwaarde of een overeenkomstige waarde) die gelden op het moment dat de aanwezigheid van de stof zich manifesteert, worden overschreden;
 - b. de aanwezigheid van asbest in een zodanige concentratie dat de toepasselijke overheidsnormen die gelden op het moment dat de aanwezigheid van asbest zich manifesteert, worden overschreden.
- 9. Sanering**
Het ongedaan maken van een verontreiniging.
- 10. Zaakschade**
Beschadiging, waaronder mede te begrijpen vervuiling, vernietiging of vermissing van zaken.
- 11. Bereddings- en opruimingskosten**
Kosten verbonden aan maatregelen, die tijdens de looptijd van de verzekering door of vanwege verzekerde worden getroffen en redelijkerwijs geboden zijn om het onmiddellijk dreigend gevaar van verontreiniging af te wenden, de verontreiniging of de gevolgen daarvan te beperken, alsmede de kosten verbonden aan het wegnemen, afvoeren en vernietigen van in dat kader ingezamelde, opgevangen of afgezonderde verontreinigde stoffen en voorwerpen.
- 12. Expertisekosten**
Het salaris en de kosten van alle experts, die met de schadevaststelling zijn belast. Verzekeraar vergoedt de expertisekosten van de door verzekerde benoemde expert tot maximaal het bedrag van salaris en kosten van de door verzekeraar benoemde expert.
- 13. Verkoopwaarde**
Het bedrag dat bij verkoop in het normale verkeer en uitgaande van dezelfde bestemming van het gebouw verkregen zou kunnen worden, exclusief de waarde van de grond.

Artikel 2 Algemeen

- 1. Algemene Verzekeringsvoorwaarden**
Indien en zover hiervan in onderhavige voorwaarden niet uitdrukkelijk wordt afgeweken, blijven de Algemene Verzekeringsvoorwaarden, die worden geacht een geheel met onderhavige voorwaarden uit te maken, van toepassing.
- 2. Verwijzing**
Verwijzing heeft uitsluitend plaats naar artikelen van onderhavige voorwaarden, tenzij anders is aangegeven.

Artikel 3 Premie

In afwijking van het daaromtrent in de Algemene Verzekeringsvoorwaarden bepaalde geldt:

- 1. Premiebetaling**
De premie, waarin begrepen kosten en assurantiebelaasting, is op de vervaldag bij vooruitbetaling verschuldigd. Indien de premie niet binnen dertig dagen na de vervaldag volledig is voldaan, biedt de verzekering daarna, zonder dat daartoe enige ingebrekestelling nodig is, geen dekking meer. Verzekeringnemer blijft verplicht de premie te voldoen.
De dekking wordt weer van kracht om twaalf uur 's middags van de dag volgend op die, waarop de verschuldigde premie is aangeboden en door de verzekeraar is aanvaard. Van de dekking blijven echter uitgesloten aanspraken op vergoeding onder de polis die betrekking hebben op een verontreiniging die zich heeft gemanifesteerd in de periode dat de verzekering geen dekking bood.
- 2. Premievaststelling**
 - a. De premie is gebaseerd op variabele factoren. De jaarpremie wordt vastgesteld op basis van door of namens de verzekeringnemer verstrekte gegevens, die bij aanvang van de verzekering of van het verzekeringsjaar op verzoek van de verzekeraar door de verzekeringnemer zijn/worden verstrekt.
 - b. Na het verstrijken van ieder verzekeringsjaar is de verzekeringnemer verplicht de door de verzekeraar aan hem gevraagde informatie te verstrekken. Op basis van deze informatie zal de premie voor het eerstkomende verzekeringsjaar opnieuw worden vastgesteld. De verzekeringnemer is verplicht deze informatie binnen drie maanden nadat de verzekeraar daarom verzoekt te verstrekken. Wordt aan deze verplichting niet voldaan, dan heeft de verzekeraar het recht de premie voor het eerstkomende verzekeringsjaar vast te stellen door de jaarpremie te verhogen met 50% of zoveel meer als de verzekeraar op grond van de door hem verzamelde gegevens redelijk acht. De aanpassing als hierboven bedoeld kan geen aanleiding zijn tot beëindiging van de verzekering op grond van het bepaalde in het artikel ter zake van aanpassing van premie en/of voorwaarden in de Algemene Verzekeringsvoorwaarden.
- 3. Premierestitutie**
Verzekeringnemer heeft bij tussentijdse beëindiging recht op restitutie van premie over de nog resterende looptijd van de verzekering behoudens in geval van opzegging door de verzekeraar wegens het opzettelijk verstrekken van onjuiste gegevens bij schade. Het recht op restitutie vervalt indien het te restitueren bedrag minder dan € 10,- bedraagt.

Artikel 4 Risicowijziging

In afwijking van het daaromtrent in de Algemene Verzekeringsvoorwaarden bepaalde geldt:

- 1. Wijziging van het risico**
Zodra de aard van de op het polisblad vermelde activiteiten een zodanige wijziging ondergaat, dat het verzekerde risico daardoor wordt verzaagd, is

verzekeringnemer verplicht hiervan terstond aan de verzekeraar schriftelijk kennis te geven.

2. Voorstel van de verzekeraar

Na kennisgeving heeft de verzekeraar het recht voor te stellen de verzekering op gewijzigde premie en voorwaarden voort te zetten dan wel, indien dit naar zijn oordeel niet mogelijk is, deze per aangetekende brief op te zeggen met inachtneming van een termijn van dertig dagen.

In dat geval restitueert de verzekeraar de premie over de nog resterende looptijd van de verzekering.

3. Aanvaarding/afwijzing voorstel

Doet de verzekeraar een voorstel tot voortzetting van de verzekering, dan heeft verzekeringnemer het recht binnen een termijn van dertig dagen het voorstel al dan niet te aanvaarden.

Indien verzekeringnemer het voorstel binnen deze termijn aanvaardt, wordt ter zake van aanspraken op vergoeding onder de polis die door de verzekeraar na de ontvangst van de kennisgeving tot risicowijziging en gedurende de contractduur van de verzekering zijn ontvangen, dekking verleend op de aldus overeengekomen voorwaarden. Indien verzekeringnemer het voorstel afwijst of daarop binnen deze termijn niet antwoordt, wordt ter zake van aanspraken op vergoeding onder de polis die door de verzekeraar daarna gedurende de contractduur van de verzekering zijn ontvangen, dekking verleend op de reeds geldende voorwaarden, indien en voor zover verzekerde aantoonde dat de geleden schade op geen enkele wijze verband houdt met de bedoelde wijziging van het risico.

Heeft de verzekeraar zich het recht voorbehouden de verzekering alsnog op te zeggen indien verzekeringnemer zijn voorstel afwijst of daarop binnen de gestelde termijn niet antwoordt, dan eindigt de dekking dertig dagen nadat de verzekeraar het bericht van opzegging per aangetekende brief heeft verzonden.

4. Achterwege blijven kennisgeving van risicowijziging

Blijft een kennisgeving als bedoeld in dit artikel lid 1. achterwege, dan vervalt elke aanspraak op vergoeding onder de polis, tenzij verzekerde aantoonde dat de geleden schade op geen enkele wijze verband houdt met deze wijziging.

Zodra de verzekeraar alsnog met de wijziging van het risico bekend wordt, heeft de verzekeraar het recht de verzekering met onmiddellijke ingang op te zeggen. In dat geval restitueert de verzekeraar premie over de nog resterende looptijd van de verzekering.

Artikel 5 Risico inspectie

1. Inspectierecht

De verzekeraar heeft het recht om de verzekerde locatie(s) te allen tijde te (laten) inspecteren. Verzekerde is verplicht hierbij alle medewerking te verlenen die in het kader van een beoordeling van het verzekerde risico redelijkerwijs is geboden.

2. Verplichte maatregelen

De verzekeraar kan verzekerde naar aanleiding van de inspectie verplichten binnen een bepaalde termijn maatregelen te treffen, die hij met het oog op de dekking van het verzekerde risico geboden acht.

Artikel 6 Aanvang en einde van de verzekering

In afwijking van het daaromtrent in de Algemene Verzekeringsvoorwaarden bepaalde geldt:

1. Aanvang van de verzekering

De verzekering vangt aan om twaalf uur 's middags van de dag genoemd op het polisblad.

2. Einde van de verzekering

De verzekering eindigt:

- a. op de contractsvervalddatum, indien verzekeringnemer tenminste drie maanden voor deze

dag de verzekering schriftelijk aan de verzekeraar heeft opgezegd;

- b. op de contractsvervalddatum, indien de verzekeraar tenminste dertig dagen voor deze dag de verzekering schriftelijk aan verzekeringnemer heeft opgezegd;
- c. na schriftelijke opzegging door de verzekeraar uiterlijk drie weken, nadat hij onder deze verzekering een uitkering heeft gedaan of geweigerd, waarbij de verzekeraar een opzegtermijn van tenminste dertig dagen in acht zal nemen;
- d. op de dag van schriftelijke opzegging door de verzekeraar, indien verzekeringnemer langer dan zestig dagen in gebreke is premie, kosten en assurantiebelasting te betalen;
- e. indien verzekeringnemer wijzigingen van premie en/of voorwaarden overeenkomstig artikel 4 lid 2. en 3. niet accepteert;
- f. van rechtswege zodra de activiteiten van verzekeringnemer in de verzekerde hoedanigheid zijn beëindigd;
- g. zodra het verzekerd belang door verkoop of op andere wijze is overgegaan;
- h. indien verzekerde de opdracht tot sanering niet binnen de gestelde termijn heeft gegeven en de verzekeraar de polis schriftelijk opzegt;
- i. indien verzekerde de in artikel 5 lid 1. omschreven medewerking niet verleent binnen veertien dagen nadat hij daartoe per aangetekende brief is aangemaand, of indien verzekerde de in artikel 5 lid 2. bedoelde maatregelen niet heeft getroffen binnen de door de verzekeraar gestelde termijn. In dat geval restitueert de verzekeraar de premie over de nog resterende looptijd van de verzekering.

Artikel 7 Dekkingsomvang

1. Omschrijving van de dekking

In geval van verontreiniging zijn verzekerd:

- kosten van sanering van de verzekerde locatie en de locatie van derden;
- schade en kosten die het gevolg zijn van de sanering;
- zaakschade die het gevolg is van de verontreiniging; een en ander mits de verontreiniging het gevolg is van een emissie die zich voordoet tijdens de looptijd van de verzekering en de verwezenlijking van deze emissie zijn oorsprong vindt op de verzekerde locatie.

a. Eigen gebrek

De in dit artikel lid 1. omschreven dekking is ook van kracht indien de emissie het gevolg is van een eigen gebrek van opstallen en roerende zaken op de verzekerde locatie voorzover het eigen gebrek is veroorzaakt door of bestaat uit fouten in ontwerp, constructie, uitvoering of materiaalkeuze. De dekking voor de gevolgen van eigen gebrek geldt slechts indien voldaan is aan de in de polis vermelde onderhoudsverplichtingen. Ten aanzien van installaties, machines en leidingen geldt deze dekking bovendien uitsluitend indien de verontreiniging zich manifesteert binnen een termijn van tien jaar, gerekend vanaf de datum waarop de installaties, machines en leidingen nieuw zijn (op)geleverd, of vanaf de datum waarop de delen waarin het eigen gebrek is gelegen, zijn vernieuwd en (op)geleverd.

b. Werkzaamheden bij derden

In geval van werkzaamheden bij derden geldt de in dit artikel lid 1. omschreven dekking alleen indien de verontreiniging het gevolg is van een emissie veroorzaakt door de uitvoering van bovengenoemde werkzaamheden en zich manifesteert binnen vijf jaar na afloop hiervan.

- c. Herbouw van opstallen
In het geval het voor de uitvoering van de sanering noodzakelijk is om opstallen of een gedeelte daarvan af te breken en te herbouwen, dan worden de herbouwkosten vergoed tot maximaal de verkoopwaarde van de opstallen vóór de uitvoering van de sanering.
- 2. Meeverzekerde kosten**
Binnen de grenzen van het verzekerd bedrag zijn meeverzekerd:
- a. expertisecosten;
b. bereddings- en opruimingskosten.
- 3. Verzekerd bedrag**
- a. Begrenzing naar bedrag
Per emissie of reeks van emissies die met elkaar samenhangen of uit elkaar voortvloeien wordt niet meer vergoed dan de op het polisblad vermelde verzekerd bedrag.
- b. Verdeling verzekerd bedrag
Indien het verzekerd bedrag niet toereikend is om alle schade en kosten, die het gevolg zijn van de sanering of de verontreiniging, te vergoeden, wordt het verzekerd bedrag in de verhouding 50/50 verdeeld over de verzekerde locatie en de locatie van derden. Indien het aldus verkregen verzekerd bedrag voor een van de locaties niet toereikend is en het voor de andere locatie beschikbare verzekerd bedrag nog niet (geheel) is aangewend, komt (het restant van) dat deel van het verzekerd bedrag ten goede aan de locatie waarvoor het verzekerd bedrag te kort schiet.
- c. Dekking boven verzekerd belang
Boven het verzekerd bedrag is meeverzekerd de wettelijke rente over de door de verzekeraar verschuldigde vergoeding. Deze is opeisbaar vanaf vier weken nadat de verzekeraar alle noodzakelijke gegevens heeft ontvangen op basis waarvan de verschuldigdheid van de vergoeding kan worden vastgesteld.
- 4. Derdenbeding**
Deze verzekering geschiedt mede ten behoeve van derden. Voor derden ontstaan aanspraken op vergoeding onder de polis eerst door een daartoe strekkende schriftelijke verklaring, door verzekeringnemer tegenover verzekeraar afgelegd.
- 5. Dekking na het einde van de verzekering**
Na het einde van de verzekering blijft de dekking uitsluitend van kracht voor verontreiniging en zaakschade die zich manifesteren binnen een periode van één jaar na dat einde, maar waarvan de oorzaak is gelegen binnen de looptijd van de verzekering.
- Artikel 8 Verweersbijstand**
- 1. Omschrijving van de dekking**
Verzekerd is:
- a. het verlenen van verweersbijstand, zoals omschreven in dit artikel lid 2.;
- b. het vergoeden van kosten van verweersbijstand, zoals omschreven in dit artikel lid 6.;
- 2. Verlenen van verweersbijstand**
Verweersbijstand wordt verleend:
- a. bij het voeren van verweer tegen vorderingen van derden ter zake van aansprakelijkheid van verzekerde voor door derden geleden schade;
- b. ter zake van geschillen met de overheid over de sanering van de verzekerde locatie.
- c. een en ander mits:
1. de door derden geleden schade of de sanering van de verzekerde locatie betrekking hebben op een verontreiniging die het gevolg is van een emissie die zich voordoet tijdens de looptijd van de verzekering en de verwezenlijking van deze emissie zijn oorsprong vindt op de verzekerde locatie;
2. binnen één jaar na het zich manifesteren van de verontreiniging een beroep op dekking onder dit artikel is gedaan;
 3. op de vordering van de derde als hierna onder 4. van dit artikellid genoemd, Nederlands recht van toepassing is;
 4. de vordering ingesteld wordt door een derde, aan wie in verband met het bepaalde in artikel 7 lid 3.b. inzake het verzekerd bedrag, niet de volledige schade is vergoed, of de vordering wordt ingesteld door een derde die ondanks een schriftelijke verklaring van verzekeringnemer als bedoeld in artikel 7 lid 4. inzake het derdenbeding, geen aanspraak op vergoeding wenst te maken en zijn vordering jegens verzekerde op aansprakelijkheid baseert;
 5. de gevorderde schade meer bedraagt dan het door verzekerde gekozen toepasselijk eigen risico.
- 3. Duur van verweersbijstand**
Verzekeraar zal verweersbijstand blijven verlenen voorzover naar de mening van verzekeraar een redelijke kans bestaat het beoogde resultaat te bereiken. Indien succes in redelijkheid niet te verwachten is, zal verzekeraar dit gemotiveerd meedelen aan de verzekerde.
- 4. Behandeling van aangemelde zaken**
Verzekeraar behandelt de aangemelde zaken in principe zelf. Te allen tijde zal, voorzover mogelijk, in eerste instantie een regeling in der minne worden nagestreefd.
- 5. Bijstand bij procedures in rechte**
Indien een procedure in rechte gevoerd moet worden, zal verzekeraar, voorzover mogelijk zelf, de bijstand verlenen.
- 6. Vergoeding van kosten**
- a. Vergoeding per emissie
Ter zake van de in dit artikel lid 2. genoemde vorderingen en geschillen en onder de voorwaarden in dat artikel genoemd, worden tot ten hoogste het hiervoor op het polisblad vermelde verzekerde bedrag, per emissie vergoed:
1. de honoraria en de verschotten van de door verzekeraar ingeschakelde advocaat, procureur, deurwaarder, andere deskundige en expert;
 2. de proces- en gerechtskosten, de kosten van arbitrage of de kosten van bindend advies. Hieronder zijn niet begrepen dwangsommen, afkoopsummen, boetes en andere bij wijze van straf opgelegde maatregelen;
 3. de kosten van getuigen in een gerechtelijke en administratieve procedure;
 4. de kosten van de tegenpartij, voorzover zij krachtens een rechterlijke uitspraak, arbitraal vonnis of bindend advies ten laste van de verzekerde komen;
- b. Betaling aan belanghebbenden
Verzekeraar heeft het recht de kosten van verweersbijstand rechtstreeks aan belanghebbende te betalen.
- c. Door de tegenpartij te vergoeden kosten
Indien bij een proces, arbitrage of bindend advies de tegenpartij tot vergoeding in de kosten wordt veroordeeld, komt het bedrag van die kosten, voorzover zij voor rekening van verzekeraar zijn, ten gunste van verzekeraar.
- d. B.T.W.-verrekening
De betaling van het door de verzekeraar uit te keren schadebedrag wordt exclusief B.T.W. verricht, indien de verzekeringnemer gerechtigd is tot aftrek/teruggave van deze B.T.W.
- e. Verhaal van kosten
Indien de verzekerde op grond van een wettelijke of

contractuele bepaling de kosten van verweersbijstand geheel of gedeeltelijk vergoed kan krijgen, komen die kosten niet in aanmerking voor vergoeding krachtens dit artikel. Verzekeraar zal de verzekerde, ter compensatie van de door verzekeraar voorgeschoten kosten, bijstand verlenen bij het terugvragen of verhalen van die kosten.

Artikel 9 Uitsluitingen

Naast de uitsluitingen genoemd in de Algemene Verzekeringsvoorwaarden geeft de verzekering geen dekking voor:

1. de schade en kosten veroorzaakt door overstroming ten gevolge van het bezwijken of overlopen van dijken, kaden, sluizen, oevers of andere waterkeringen, onverschillig of de overstroming oorzaak dan wel gevolg is van een door de polis gedekte gebeurtenis. Deze uitsluiting geldt niet voor brand of ontploffing veroorzaakt door overstroming;
2. de schade en kosten direct of indirect veroorzaakt door aardbeving of vulkanische uitbarsting. Bij schaden die ontstaan hetzij gedurende de tijd waarin, hetzij gedurende 24 uur nadat zich in of nabij de verzekerde zaken de gevolgen van aardbeving of vulkanische uitbarsting hebben geopenbaard, dient verzekerde te bewijzen dat de schade niet aan die verschijnselen is toe te schrijven;
3. de schade en kosten als gevolg van genetische modificatie;
4. de schade en kosten ontstaan bij of als gevolg van handelingen of gedragingen waarbij de verzekerde onvoldoende milieuzorg heeft betracht. Deze uitsluiting geldt evenwel niet indien en voor zover verzekerde aantoonde dat de schade en/of kosten ook zou(den) zijn ontstaan indien hij wel voldoende milieuzorg zou hebben betracht. Een verzekerde wordt in ieder geval geacht onvoldoende milieuzorg te betrachten indien hij in strijd handelt met de milieuvergunning of een voor het bedrijf geldende AMvB, of indien hij, in geval van werkzaamheden bij derden, niet werkt op basis van de toepasselijke proces- en productcertificatie op grond van de Wet Milieubeheer. Indien de bedoelde verzekerde een rechtspersoon is, wordt voor de toepassing van deze uitsluiting onder verzekerde verstaan een lid van de directie of bedrijfsleiding alsmede enige functionaris in dienst van verzekerde die door een lid van de directie is belast met de verantwoordelijkheid voor de naleving van eerder genoemde voorschriften.
5. de schade en kosten veroorzaakt door of voortvloeiende uit de activiteiten van de verhuurder en (mede) huurder(s) van de verzekerde locatie, tenzij nadrukkelijk anders is overeengekomen. De uitsluiting voor de verhuurder geldt niet indien de verhuurder tevens tevens verzekeringnemer is;
6. de schade en kosten, die veroorzaakt zijn door of samenhangen met de ondergrondse opslag van stoffen in tanks;
7. de schade en kosten als gevolg van merkelijke schuld of merkelijke nalatigheid van een verzekerde. Indien verzekerde een rechtspersoon is, wordt voor de toepassing van deze uitsluiting onder verzekerde verstaan een lid van de directie of de bedrijfsleiding.
8. de schade en kosten in geval van werkzaamheden bij derden, zoals omschreven in artikel 1 lid 5., die worden toegebracht met of door een motorrijtuig dat:
 1. een verzekerde bezit, houdt, bestuurt of gebruikt;
 2. een verzekerde als werkgever doet of laat gebruiken;
 3. een niet-ondergeschikte gebruikt in het kader van de uitoefening van het bedrijf van verzekeringnemer.

Wel verzekerd zijn:

1. schade veroorzaakt met of door een aanhangwagen die, na van een motorrijtuig te zijn losgemaakt of losgeraakt, veilig buiten het verkeer tot stilstand is gekomen;
 2. schade veroorzaakt door lading, bij het laden of lossen van motorrijtuigen;
 3. schade toegebracht door lading die zich bevindt op dan wel valt of is gevallen van een motorrijtuig.
9. de schade en kosten in geval van werkzaamheden bij derden, zoals omschreven in artikel 1 lid 5., die worden toegebracht met of door een vaar- of vliegtuig, dan wel door werkzaamheden met of vanaf een vaar- of vliegtuig, dan wel veroorzaakt door een zaak die zich daarin-/op bevindt, of daaruit of daarvan is gevallen of losgeraakt.

Artikel 10 Verplichtingen bij verwezenlijking van schade

Een spoedige en voor alle betrokken partijen bevredigende uitvoering van de verplichtingen van de verzekeraar is voor een belangrijk deel afhankelijk van de medewerking van de verzekeringnemer en/of verzekerde. De na een schadegeval door de verzekeraar te verlangen medewerking is neergelegd in de navolgende verplichtingen:

1. **Aanmelding**
Verzekerde is verplicht de verzekeraar onmiddellijk kennis te geven van elke emissie die zich op de verzekerde locatie manifesteert.
2. **Overige verplichtingen**
Voorts is verzekerde verplicht:
 - a. de verzekeraar zo spoedig mogelijk alle van belang zijnde gegevens en bescheiden te verstrekken;
 - b. alle aanwijzingen van of namens de verzekeraar op te volgen, alle medewerking te verlenen en inlichtingen te verschaffen, die voor de beoordeling van de door de verontreiniging ontstane situatie van belang zouden kunnen zijn.;
 - c. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd om verdere verontreiniging te voorkomen of te beperken.
3. **Verlies van dekking**
Alle aanspraken op vergoeding onder deze polis vervallen, indien de verzekerde, die aanspraak op vergoeding onder de polis maakt:
 - a. opzettelijk onjuiste gegevens verstrekt;
 - b. enige uit deze verzekeringsovereenkomst voortvloeiende verplichting niet of niet tijdig is nagekomen en daardoor de belangen van de verzekeraar zijn geschaad;
 - c. binnen één jaar ter zake van een aanspraak op vergoeding tegen de schriftelijke mededeling van de verzekeraar dat dekking geheel of gedeeltelijk ontbreekt, geen rechtsvordering heeft ingesteld.
4. **Derden**
Het bepaalde in dit artikel lid 2. en 3. geldt ook voor de derde die aanspraak op de dekking maakt.

Artikel 11 Saneringsbepalingen

1. **Regeling van sanering**
Verzekerde belast zich met de voorbereiding en regeling van de sanering en houdt zich daarbij aan de aanwijzingen van de verzekeraar. Alvorens tot sanering wordt overgegaan, dient het saneringsplan hiertoe door de verzekeraar goedgekeurd te zijn.
2. **Opdracht tot sanering**
De opdracht tot sanering dient door verzekerde binnen een door de verzekeraar schriftelijk aangegeven termijn te worden gegeven. Indien verzekerde nalaat deze opdracht binnen de gestelde termijn te geven, verliest verzekerde het recht

op vergoeding van saneringskosten en de meeverzekerde kosten. Bovendien heeft de verzekeraar het recht de polis op te zeggen.

3. Derden

Het bepaalde in dit artikel lid 1. en 2. geldt ook voor de derde die aanspraak op de dekking maakt.

4. Eigen risico

Per emissie geldt het op het polisblad vermelde eigen risico.

Artikel 12 Schaderegeling

De omvang van de schade en de hoogte van de kosten worden vastgesteld:

1. ofwel in onderling overleg;
2. ofwel, bij onderling goedvinden, door één expert;
3. ofwel, als partijen dat wensen, door twee ter zake deskundige experts, waarvan er één wordt benoemd door de verzekerde en één door verzekeraar.

In laatstgenoemde geval moeten de experts voordat ze met hun werkzaamheden beginnen, een derde expert benoemen. Als de eerste twee experts niet tot overeenstemming kunnen komen, stelt de derde expert de schade vast. Hij blijft daarbij binnen de grenzen van de beide eerdere schadevaststellingen. Zijn vaststelling is bindend, zowel voor de verzekerde als voor verzekeraar. Alle experts zullen zich bij de schadevaststelling baseren op dezelfde rapporten bodemonderzoek/saneringsplan, voorzover deze voldoen aan de geldende kwaliteitsnormen.

De schadevaststelling van de expert(s), waarbij onder meer gebruik wordt gemaakt van de opgaven en inlichtingen die de verzekerde heeft verstrekt, zal gelden als enig bewijs van de hoogte van de schade. Als de verzekeraar meewerkt aan de vaststelling van de schade, betekent dat niet automatisch dat verzekeraar de schade zal vergoeden.

Artikel 13 Samenloop

De schadevergoeding die krachtens deze verzekering ten laste van verzekeraar komt, wordt door hem voldaan. Ook in die gevallen, dat hij zich kan beroepen op wettelijke bepalingen die leiden tot vermindering van de uitkering wegens elders lopende verzekeringen. Verzekerde is echter verplicht zijn rechten jegens de andere verzekeraars tot het beloop van die vermindering desgevraagd aan verzekeraar te cederen.

Artikel 14 Geschillenregeling

Indien tussen de verzekeraar en verzekeringnemer verschil van opvatting ontstaat:

1. over de uitleg en toepassing van de verzekeringsvoorwaarden, of
2. over de vraag of een gebeurtenis al dan niet door de verzekering is gedekt,

is de verzekeraar verplicht zijn standpunt schriftelijk en gemotiveerd aan de verzekeringnemer kenbaar te maken. De verzekeringnemer kan binnen twee maanden na dagtekening van het schrijven van de verzekeraar schriftelijk en gemotiveerd bezwaar maken. De verzekeraar is verplicht op het bezwaarschrift van de verzekeringnemer uiterlijk binnen twee maanden na het indienen ervan schriftelijk en gemotiveerd te antwoorden.

Blijft de verzekeringnemer met de verzekeraar van mening verschillen, dan zal de verzekeraar op verzoek van de verzekeringnemer, mits binnen één maand na dagtekening van het laatste schrijven van de verzekeraar ingediend, het geschil voorleggen aan een in overleg met de verzekeringnemer aan te wijzen advocaat.

De kosten van het advies van de aangewezen advocaat komen voor rekening van de verzekeraar. De verzekeraar conformeert zich op voorhand aan dit advies. Indien de verzekeringnemer zich met het advies niet kan verenigen, kan hij het geschil alsnog voorleggen aan de rechter. Indien de verzekeringnemer door de rechter alsnog in het gelijk wordt gesteld en het vonnis in kracht van gewijsde is gegaan,

zal de verzekeraar de gemaakte externe kosten vergoeden, alsmede de wettelijke rente.

Artikel 15 Klachten

Klachten naar aanleiding van deze verzekerings-overeenkomst kunnen schriftelijk worden ingediend bij de directie van de verzekeraar. Een samenvatting van de binnen Bovemij Verzekeringen gehanteerde klachtenprocedure is op aanvraag beschikbaar.

Wanneer het oordeel van de verzekeraar voor de verzekeringnemer niet bevredigend is, kan de verzekeringnemer, mits in particuliere hoedanigheid, zich wenden tot de Stichting Klachteninstituut Verzekeringen, Postbus 93560, 2509 AN Den Haag, NL. Binnen dit instituut zijn werkzaam de Ombudsman Schadeverzekering, de Ombudsman Levensverzekering en de Raad van Toezicht Verzekeringen.

Wanneer de verzekeringnemer geen gebruik wil of kan maken van deze klachtenbehandelingsmogelijkheden, of hij vindt de behandeling of uitkomst hiervan niet bevredigend, kan de verzekeringnemer het geschil voorleggen aan een bevoegde rechter.